Tulevaisuusvaliokunta

Keskiviikko 5.5.2021 klo 9.00—10.03

Läsnä
puheenjohtaja Joakim Strand r
varapuheenjohtaja Pirkka-Pekka Petelius vihr
jäsen Marko Asell sd
jäsen Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Mari Holopainen vihr (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (2 osittain)
jäsen Katja Hänninen vas (7, 8, 9, 10, 11, 12) (6 osittain)
jäsen Ville Kaunisto kok
jäsen Pasi Kivisaari kesk
jäsen Ari Koponen ps
jäsen Antti Lindtman sd
jäsen Merja Mäkisalo-Ropponen sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Kristiina Salonen sd
jäsen Sari Tanus kd
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
jäsen Jussi Wihonen ps
varajäsen Ville Vähämäki ps (5, 6 osittain)

Sihteeri
valiokuntaneuvos Olli Hietanen

Valiokunnan pysyvä asiantuntija
Maria Höyssä

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 14 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Todettiin, että eduskunta hyväksyi 3.2.2021 ed. Toimi Kankaanniemen vapautuspyynnön tulevaisuusvaliokunnan varajäsenyydestä.

Todettiin, että tulevaisuusvaliokunnan täydennysvaalissa 4.2.2021 eduskunta valitsi valiokunnan varajäseneksi edustaja Jenna Simulan.

4. Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta

Valtioneuvoston selonteko VNS 7/2020 vp

Asia on saapunut tulevaisuusvaliokuntaan lausunnon antamista varten suurelle valiokunnalle. Määräaika: 31.5.2021.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

5. Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko

Valtioneuvoston selonteko VNS 4/2020 vp
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 17.02.2021 johtaja Mika Salminen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Asiantuntijalausunto A 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 17.02.2021 johtaja Teija Tiilikainen, Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus Asiantuntijalausunto B 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 vt. ylijohtaja Sauli Pahlman, Kyberturvallisuuskeskus Asiantuntijalausunto C 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 tutkimusprofessori Paula Kivimaa, Suomen ympäristökeskus Asiantuntijalausunto D 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 professori Jyri Seppälä, Suomen ympäristökeskus Asiantuntijalausunto E 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 tutkimuspäällikkö Katriina Soini, Luonnonvarakeskus Asiantuntijalausunto F 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 Avaruustutkimus ja havaintoteknologiat -yksikön päällikkö Ari-Matti Harri, Ilmatieteen laitos Asiantuntijalausunto G 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 tutkija Sanna Erkamo, Ilmatieteen laitos Asiantuntijalausunto H 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 17.02.2021 ylijohtaja Janne Nieminen, Ruokavirasto Asiantuntijalausunto I 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 kyberturvallisuuden työelämäprofessori Jarno Limnéll, Aalto-yliopisto Asiantuntijalausunto J 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 professori Toni Ahlqvist, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto Asiantuntijalausunto K 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 professori Toni Ahlqvist, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto Asiantuntijalausunto L 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 väitöskirjatutkija Sanna Ahvenharju, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto Asiantuntijalausunto M 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 väitöskirjatutkija Sanna Ahvenharju, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto Asiantuntijalausunto N 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 03.03.2021 professori Eeva-Kaisa Prokkola, Oulun yliopisto Asiantuntijalausunto O 5
Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp TuV 19.02.2021 tulevaisuudentutkija Risto Linturi, R. Linturi Oyj Asiantuntijalausunto P 5
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko

Merkittiin, että valiokunta on kuullut asiantuntijat epäviralllisissa etäkokouksissaan.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- suurlähettiläs Janne Taalas, ulkoministeriö
- johtaja Mika Salminen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), liite
- johtaja Teija Tiilikainen, Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus, liite
- vt. ylijohtaja Sauli Pahlman, Kyberturvallisuuskeskus, liite
- Avaruustutkimus ja havaintoteknologiat -yksikön päällikkö Ari-Matti Harri, Ilmatieteen laitos, liite
- tutkimuspäällikkö Katriina Soini, Luonnonvarakeskus, liite
- ylijohtaja Janne Nieminen, Ruokavirasto
- elintarviketurvallisuusosaton johtaja ja asiantuntija Marjatta Rahkio, Ruokavirasto
- bioturva ja tarttuvien eläintautien asiantuntija Miia Jakava-Viljanen, Ruokavirasto
- eläinten terveys ja mikrobilääkeresistenssin asiantuntija Saija Kalenius, Ruokavirasto
- kasviterveyden asiantuntija Sari Haikola, Ruokavirasto
- kyberturvallisuuden työelämäprofessori Jarno Limnéll, Aalto-yliopisto, liite
- professori Toni Ahlqvist, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto, liite
- väitöskirjatutkija Sanna Ahvenharju, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto, liite
- professori Eeva-Kaisa Prokkola, Oulun yliopisto, liite
- tulevaisuudentutkija Risto Linturi, R. Linturi Oyj, liite
- tutkimusjohtaja Mikko Hyppönen, F-Secure Oyj

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- professori Jyri Seppälä, Suomen ympäristökeskus, liite
- tutkimusprofessori Paula Kivimaa, Suomen ympäristökeskus, liite
- tutkija Sanna Erkamo, Ilmatieteen laitos, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Merkittiin, että valiokunta on käynyt epävirallisen valmistavan keskustelun etäkokouksessaan.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston selvitys: Komission strateginen ennakointiraportti 2020 ”Strateginen ennakointi – edellytysten luominen Euroopan selviytymiskyvyn parantamiseksi”

Valtioneuvoston E-selvitys E 130/2020 vp
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 yliasiamies Jyrki Katainen, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra Asiantuntijalausunto A 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 professori emerita Sirkka Heinonen, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto Asiantuntijalausunto B 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 johtaja Hannu Kemppainen, Business Finland Oy Asiantuntijalausunto C 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 strategisen ennakoinnin päällikkö Sanna Malinen, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy Asiantuntijalausunto D 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 tulevaisuuden tutkija Elina Hiltunen, What´s Next Consulting Oy Asiantuntijalausunto E 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 tulevaisuudentutkija Risto Linturi, R. Linturi Oyj Asiantuntijalausunto F 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 tulevaisuudentutkija Risto Linturi, R. Linturi Oyj Asiantuntijalausunto G 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 tutkimuskoordinaattori Atte Ojanen, Demos Helsinki Asiantuntijalausunto H 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 tekniikan tohtori Eero Paloheimo Asiantuntijalausunto I 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 tekniikan tohtori Eero Paloheimo Asiantuntijalausunto J 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 tekniikan tohtori Eero Paloheimo Asiantuntijalausunto K 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 tekniikan tohtori Eero Paloheimo Asiantuntijalausunto L 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 tulevaisuusmuotoilija Minna Koskelo, Futures Finland Ry & Yksitoista Helsinki Oy Asiantuntijalausunto M 6
Asiantuntijalausunto E 130/2020 vp TuV 05.05.2021 tulevaisuudentutkija Risto Linturi, R. Linturi Oyj Asiantuntijalausunto N 6
Muu asiakirja E_130_2020vp_ pohja_EpävirallisenEtäkokouksen_valmistavaan_14042021.pdf
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selvitys: Komission strateginen ennakointiraportti 2020 ”Strateginen ennakointi – edellytysten luominen Euroopan selviytymiskyvyn parantamiseksi”

Merkittiin, että valiokunta on kuullut asiantuntijat epävirallisissa etäkokouksissaan.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- johtava asiantuntija Jaana Tapanainen-Thiess, valtioneuvoston kanslia
- yliasiamies Jyrki Katainen, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, liite
- johtaja Katri Vataja, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
- professori emerita Sirkka Heinonen, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto, liite
- johtaja Hannu Kemppainen, Business Finland Oy, liite

- tulevaisuuden tutkija Elina Hiltunen, What´s Next Consulting Oy, liite
- tulevaisuudentutkija Risto Linturi, R. Linturi Oyj, liite
- tutkimuskoordinaattori Atte Ojanen, Demos Helsinki, liite
- tekniikan tohtori Eero Paloheimo, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- strategisen ennakoinnin päällikkö Sanna Malinen, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
- tulevaisuusmuotoilija Minna Koskelo, Futures Finland Ry & Yksitoista Helsinki Oy
- Tulevaisuustutkija Ilkka Halava, Futures Finland Ry & Prime Frontier Oy
- principal designer Annina Antinranta, Futures Finland Ry & Futurice Oy

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi: sihteerin laatima asiakirja valiokunnan lausuntoa varten.

Todettiin, että epävirallista valmistavaa keskustelua on käyty epävirallisessa etäkokouksessa 14.4.2021.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti poistaa kappaleen 32 viimeisen lauseen.

Tulevaisuusvaliokunta pyytää, että valiokunnan lausunto lähetetään tiedoksi myös Euroopan komissiolle.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet

Valiokunnan oma asia O 48/2019 vp
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TuV 03.03.2021 lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 7
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TuV 03.03.2021 arviointineuvos, KTT Antti Moisio, Lainsäädännön arviointineuvosto Asiantuntijalausunto B 7
Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp TuV 03.03.2021 tutkimusjohtaja Jussi Pajuoja, Itä-Suomen yliopisto Asiantuntijalausunto C 7
Muu asiakirja O_48_2020_TrV_Kannanotto_uusi_tulevaisuudella_tarkistettu.pdf

Merkittiin, että valiokunta on kuullut asiantuntijat epävirallisissa etäkokouksissaan.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen, oikeusministeriö, liite
- kehittämisneuvos Kaisa Tiusanen, oikeusministeriö
- arviointineuvos, KTT Antti Moisio, Lainsäädännön arviointineuvosto, liite
- tutkimusjohtaja Jussi Pajuoja, Itä-Suomen yliopisto, liite
- professori Anssi Keinänen, Itä-Suomen yliopisto

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Todettiin, että epävirallista valmistavaa keskustelua on käyty epävirallisessa etäkokouksessa.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi: Valiokunnan kannanotto.

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Tulevaisuusvaliokunta kuuli asiantuntijoita tarkastusvaliokunnan omasta asiasta O 48/2019 vp Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet. Asiantuntijoina kuultiin selvityksen tehneitä Itä-Suomen yliopiston tutkijoita sekä oikeusministeriötä ja lainsäädännön arviointineuvostoa, joita selvityksen toimenpidesuositukset koskevat. Kuulemisten perusteella tulevaisuusvaliokunta toteaa kannanottonaan, että tutkimukseen perustuvan lainsäädäntötyön, lainsäädännön arviointityön ja politiikkajohdonmukaisuuden jatkuva kehittäminen on tärkeää.Tulevaisuusvaliokunta kannattaa arviointineuvoston näkemystä, jonka mukaan arviointia on tehtävä sekä etukäteen että jälkikäteen ja arvioinnin tulokset on myös aidosti huomioitava lainvalmistelussa. Lakeja ja erityisesti suurempia lakikokonaisuuksia valmisteltaessa on tehtävä keskeiset etukäteis- ja jälkikäteisarvioinnit. Valiokunnan kuulemisissa kehitystarpeina esille nousivat erityisesti lapsivaikutusten arviointi ja yritysvaikutusten arviointi. Yritysvaikutusten arvioinnissa voidaan hyödyntää entistä laajemmin ja systemaattisemmin esimerkiksi TEM:n yritysvaikutusten arviointimallia. Varsinkin isoissa hankkeissa, kuten esimerkiksi sote-hankkeissa, on tulevaisuusvaliokunnan mielestä syytä hyödyntää myös komiteatyöskentelyn kaltaista laajempaa valmistelua ja ylihallituskautista arviointia. Tulevaisuusvaliokunta kannattaa myös ilmiöpohjaisen arvioinnin kehittämistä ja kokeilemista. Se auttaisi luomaan varsinkin suurten hankkeiden vaikutusarvioinnissa joka tapauksessa tarvittavaa kattavaa ja poikkihallinnollista yhteistyötä ministeriöiden, tutkimusyhteisön, kansalaisyhteiskunnan ja muiden sidosryhmien välillä. Tulevaisuusvaliokunnan teettämässä ennakointiraporttien arvioinnissa (TuVJ 6/2020) sekä myös valtioneuvoston selvityksessä Komission strategisesta ennakointiraportista (E 130/ 2020 vp) todetaan tarve hyödyntää ennakointi- ja tutkimustietoa strategisessa päätöksenteossa, niin sen valmistelussa kuin vaikutusarvioinnissakin. Suomessa ja maailmalla tuotetaan laadukasta ennakointitietoa, josta ei kuitenkaan ole hyötyä, mikäli sitä ei käytetä päätöksenteon tukena. Tulevaisuusvaliokunta ehdottaa kehitettäväksi erityistä tulevaisuusarviointia, jolla voidaan arvioida ennakointitiedon hyödyntämistä lainsäädännön valmistelutyössä. Lausunnoissaan Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta (TuVL 7/2018 vp - 69/2018 vp) ja EU komission Tekoäly Euroopassa -tiedonannosta (TuVL 7/2018 vp - U 69/2018 vp), tulevaisuusvaliokunta on edellyttänyt myös eettistä arviointia EU:n teknologiaan liittyvissä hankkeis-

sa ja ohjelmissa. Tähän liittyen eduskunnalla on tulevaisuusmietinnössä (TuVM 1/2018 vp - VNS 5/2018 vp) myös ponsi teknologian eettisestä arvioinnista: Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ”10. kehittää teknologian eettistä arviointia ja teknologian yhteiskunnallisten vaikutusten arviointia verkostomaisesti esimerkiksi osana kansallista ennakointiverkostoa ja sen strategisia ennakointikeskittymiä.” Tulevaisuusvaliokunnan näkemyksen mukaan varsinkin uuteen teknologiaan liittyvä lainsäädäntö edellyttää myös eettistä arviointia.

8. Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa

Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2020 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 2/2021 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 2/2021 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 3/2021 vp
Valiokunnan lausunto StVL 2/2021 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 3/2021 vp
Muu asiakirja VNS_3_2020_asiantuntijasuunnitelman periaatteet teemat ja juoksutus.pdf A 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 28.04.2021 johtava asiantuntija Marja Innanen, valtioneuvoston kanslia Asiantuntijalausunto B 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 28.04.2021 kehittämisneuvos Kaisa Tiusanen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto C 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 28.04.2021 alivaltiosihteeri Päivi Nerg, valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto D 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 28.04.2021 Suomen ympäristökeskus Asiantuntijalausunto E 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 28.04.2021 Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti Asiantuntijalausunto F 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 28.04.2021 professori Markku Sotarauta, Tampereen yliopisto Asiantuntijalausunto G 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 28.04.2021 työelämäprofessori Olli Kangas, Turun yliopisto Asiantuntijalausunto H 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 28.04.2021 tietokirjailija Juha Kuisma Asiantuntijalausunto I 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 28.04.2021 VTM Rasmus Aro, MDI Public Oy Asiantuntijalausunto J 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 05.05.2021 tukimusjohtaja Kati Rantala, Helsingin yliopisto Asiantuntijalausunto K 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 05.05.2021 kehityspäällikkö Sini Sallinen, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto L 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 05.05.2021 aluekehitysasiantuntija Minna Komulainen, Kainuun liitto Asiantuntijalausunto M 8
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 05.05.2021 aluekehitysasiantuntija Minna Komulainen, Kainuun liitto Asiantuntijalausunto N 8

Merkittiin jaetuksi 26.3.2021 epävirallisessa etäkokouksessa valiokunnalle esitetty asiantuntijasuunnitelma.

Hyväksyttiin asiantuntijasuunnitelma.

Merkittiin, että valiokunta on kuullut asiantuntijat etäkokouksissaan.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- johtava asiantuntija Sami Pirkkala, valtioneuvoston kanslia
- johtava asiantuntija Marja Innanen, valtioneuvoston kanslia, liite
- kehittämisneuvos Kaisa Tiusanen, oikeusministeriö, liite
- alivaltiosihteeri Päivi Nerg, valtiovarainministeriö, liite
- neuvotteleva virkamies Eeva Kaunismaa, valtiovarainministeriö
- erikoistutkija Päivi Meriläinen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
- johtaja, tutkimusprofessori Anna Rotkirch, Väestöliitto ry
- tietokirjailija Juha Kuisma
- VTM Rasmus Aro, MDI Public Oy
- kehityspäällikkö Sini Sallinen, Suomen Kuntaliitto, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Suomen ympäristökeskus, liite
- Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti, liite
- professori Markku Sotarauta, Tampereen yliopisto, liite
- työelämäprofessori Olli Kangas, Turun yliopisto, liite
- tukimusjohtaja Kati Rantala, Helsingin yliopisto, liite
- aluekehitysasiantuntija Minna Komulainen, Kainuun liitto, liite

9. Tulevaisuusvaliokuntien maailmankokous

Valiokunnan oma asia O 79/2019 vp
Muu asiakirja Hietanen_Muistio_puhemies Vehviläisen ja TuVn tapaamisesta.pdf A 9

Merkittiin tiedoksi pj. Strandin, ed. Koposen ja ed. Mäkisalo-Ropposen tapaaminen puhemies Vehviläisen kanssa 10.2.2021. Tapaamisen aikana informoitiin puhemies Vehviläinen Tulevaisuusvaliokuntien maailmankokouksen valmistelutilanteesta.

Merkittiin jaetuksi vkn. Olli Hietasen muistio.

10. Tulevaisuusvaliokunnan selvityshankkeet 2019 - 2023

Valiokunnan oma asia O 5/2019 vp
Muu asiakirja O_5_2019_240221_TuV_esipuhe_LOPULLINEN_Tulevaisuustiedon lähteillä_21-02-24kokous.pdf A 10
Asiantuntijalausunto O 5/2019 vp TuV 05.05.2021 läänintaiteilija Krista Petäjäjärvi, Taiteen edistämiskeskus Asiantuntijalausunto B 10
Asiantuntijalausunto O 5/2019 vp TuV 16.04.2021 läänintaiteilija Krista Petäjäjärvi, Taiteen edistämiskeskus Asiantuntijalausunto C 10

Asiantuntijalausunto O 5/2019 vp TuV 05.05.2021 runoilija Harry Salmenniemi Asiantuntijalausunto D 10
Asiantuntijalausunto O 5/2019 vp TuV 05.05.2021 väitöskirjatutkija Sanna Ahvenharju, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto Asiantuntijalausunto E 10
Asiantuntijalausunto O 5/2019 vp TuV 05.05.2021 tulevaisuusmuotoilija Minna Koskelo, Futures Finland Ry & Yksitoista Helsinki Oy Asiantuntijalausunto F 10
Asiantuntijalausunto O 5/2019 vp TuV 05.05.2021 tulevaisuusmuotoilija Minna Koskelo, Futures Finland Ry & Yksitoista Helsinki Oy Asiantuntijalausunto G 10
Muu asiakirja e2Tutkimus_esitys.pdf H 10

Merkittiin, että valiokunta on kuullut asiantuntijat epävirallisissa etäkokouksissaan.

Hyväksyttiin TuVn esipuheluonnos julkaisuun "Tulevaisuustiedon lähteillä. Analyysi ennakointiraporteista ja tulevaisuuden ilmiöistä". Perustuu TuVn hankkeeseen: Ennakoinnin onnistuminen sekä ennakointitiedon seurannan ja hyödyntämisen kehittäminen, eduskunnan kanslian hankenumero 1100M – 51.

Päätettiin TuVJ 4/2018 Tulevaisuuden sosioteknisiä vastakkainasetteluja: Radikaalit teknologiat ja dialektinen tulevaisuudentutkimus -jatkohankkeesta.Päätettiin pilottihankkeesta: Arvonlisäperusteinen ulkomaankaupan tilastointi.Päätettiin julkaistavien tekoälylausuntojen tilaamisesta 10 – 15 asiantuntijalta.Päätettiin julkaistavien pullonkaulalausuntojen tilaamisesta 10 – 15 asiantuntijalta.Päätettiin tilata jatkoselvitys Tulevaisuustiedon lähteillä -raportista Maailmankokouksen taustamateriaaliksi (globaalit pullonkaulat).Päätettiin tilata valiokunnalle tulevaisuuslukutaito -koulutus.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- johtaja, tutkimusprofessori Anna Rotkirch, Väestöliitto ry
- läänintaiteilija Krista Petäjäjärvi, Taiteen edistämiskeskus, liite
- läänintaiteilija Aura Seikkula, Taiteen edistämiskeskus
- professori Heikki Hiilamo, Helsingin yliopisto
- VTM Reima Launonen, Filosofian Akatemia
- suunnittelija Annele Urtamo, Ikäinstituutti
- palvelujohtaja, ikääntyneiden ja vammaisten palvelut Helena Räsänen
- toimitusjohtaja Eija Sorvari, Minna Sillanpää Säätiö
- kehitysjohtaja Eeva Mäkinen, Itä-Suomen Hyvinvointivoimala
- Dr., Adjunct Professor, Principal Scientist Jaana Leikas, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
- videotaiteilija Artor Jesus Inkerö
- runoilija Harry Salmenniemi, liite
- ääni- ja esitystaiteilija Juha Valkeapää
- kuvataiteilija Niina Vatanen
- väitöskirjatutkija Sanna Ahvenharju, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto, liite
- yliopisto-opettaja Matti Minkkinen, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto
- ennakoinnin asiantuntija Johanna Kippo, Futures Finland Ry

- tulevaisuusmuotoilija Minna Koskelo, Futures Finland Ry & Yksitoista Helsinki Oy , liite
- principal designer Annina Antinranta, Futures Finland Ry & Futurice Oy
- yrittäjä Nina Orvola, Futures Finland Ry & Kotivara-Yhtiöt Oy

Merkittiin, että yllä luetellut asiantuntijat on kuultu TuV:n asiassa O 5/2019 vp aiheista: Ikääntymisen tulevaisuus 5.3.2021 sekä TuV:n ja Futures Finland -verkoston Ennakointitiedon hyödyntämisen kehittäminen työpajassa 24.3.2021.

Merkittiin jaetuksi e2Tukimusesitys.

11. Muut asiat

Esityslistan liite Pääministeri Marin_17.3.2021_tausta-aineisto.pdf Liite A 11
Esityslistan liite Muut_Asia_Pune_poikkeusolot_040321.pdf Liite B 11
Esityslistan liite ESDN_19thWorkshop Draft Agenda_30.03.2021.pdf Liite C 11

Todettiin, että ed. Tanus edusti valiokuntaa 3.3.2021 pidetyissä Pohjoismaiden neuvoston EU-webinaareissa teemoista digitalisaatio ja antibioottiresistenssi.

Todettiin, että valiokunta tapasi pääministeri Marinin ke 17.3.2021 klo 09.00. Liite.

Todettiin, että valiokunta osallistui OECD:n Valtion ennakoiva ohjaus ja systeemisen muutoksen tukeminen yhteiskunnassa (AIG Anticipatory Innovation Governance validation) -hankkeeseen ja järjesti työpajan 7.4.2021 valiokunnan kokouksen yhteydessä.

Todettiin, että Teknologiateollisuus ry:n tapaamispyyntöön viitaten valiokunta kutsuu tahon kuultavaksi kevätkauden kokoukseensa.

Todettiin puhemiesneuvoston poikkeusoloja koskeva ohje ajalle 1.3. - 28.3.2021. Liite.

Pysyvä asiantuntija esitti edustajille kutsun liittyä Parliamentarians for the Global Goals -verkostoon. Kutsu jatkolähetettiin jäsenille mahdollista ilmoittautumista varten.

Todettiin, että Maailma kylässä -tapahtumassa la 29.5.2021 klo 12.10 – 12.50 valiokuntaa edustavat pj. Strand, ed. Holopainen , ed. Hänninen, ed. Mäkisalo-Ropponen ja ed. Tanus. Demo Finlandin järjestämän tulevaisuuspaneelin aiheena on: ”Tulevaisuuden päätöksentekoa - Miten demokratia ratkaisee maailman suurimmat haasteet?". Todettiin lisäksi, että vpj Petelius osallistuu tilaisuuteen, mutta ei TuVn edustajana.

Todettiin, että valiokunta tapaa pe 4.6.2021 kokouksessa kello 10 – 11 Liettuan Seimasin tulevaisuusvaliokunnan pj. Raimundas Lopatan ja suurlähettiläs Giedrius Kazakeviciuksen.

Todettiin, että pj. Strand edustaa valiokuntaa ESDN-webinaarissa 14.6.2021 kello 16.00–16.15. Liite.

12. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 7.5.2021 kello 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Olli Hietanen